

Ammattiopisto Luovi

Kriisisuunnitelma

Sisältö

Ammattiopisto Luovin kriisisuunnitelma.....	3
Soveltamisalue	3
Toimintaa ohjaavat määräykset.....	3
Kriisisuunnitelman tavoite.....	3
Kriisisuunnitelman perehdytys	3
Kriisiryhmän toiminta.....	4
Kriisiryhmän tehtävät.....	4
Henkilöstön toimintaohjeet kriisitilanteissa	4
Väkivalta- tai läheltä piti – tilanne, suullinen uhkaus.....	5
Uhka- tai vaaratilanne työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana.....	5
Uhka- tai vaaratilanne kansainvälisessä opiskelijavaihdossa	5
Uhka- tai vaaratilanne Luovin ulkopuolella	6
Kriisiryhmän toimintaohjeet kriisitilanteessa.....	6
Liite 1 Yksikön ja toimipisteiden kriisiryhmä (yksikkökohtainen)	8
Liite 2 Tärkeitä puhelinnumeroita.....	9
Liite 3 Kriisiryhmän muistilista kriisitilanteessa	10
Liite 4 Kriisin ja trauman psykologinen ensiapu.....	11
Liite 5 Kansainvälisiä opiskelijaliikkuvuuksia koskeva kriisisuunnitelma	13

Ammattiopisto Luovin kriisisuunnitelma

Soveltamisalue

Tätä ohjetta sovelletaan opiskelijoita koskevissa kriisitilanteissa Ammattiopisto Luovin ammatillisessa koulutuksessa.

Toimintaa ohjaavat määräykset

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)
Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017)
Ammattiopisto Luovin kriisiviestintäsuunnitelma
Ammattiopisto Luovin Pedagogiset periaatteet
Ammattiopisto Luovin Pelastussuunnitelma
Ammattiopisto Luovin Järjestyssäännöt
SORA-laki: Ammattiopisto Luovin menettelytapaohjeet
Ammattiopisto Luovin opiskelijoiden päihdetoimintaohje
Ammattiopisto Luovin ohje Opiskelijoiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
Ammattiopisto Luovi: Ohje seksuaaliseen häirintään puuttumisesta
Valtioneuvoston asetuksen nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä 3 §:ssä (475/2006)

Kriisisuunnitelman tavoite

Turvallinen ympäristö on kaikkien yhteisön jäsenten oikeus ja sen ylläpitämiseen jokaisella on velvollisuus. Kriisitilanteiden ehkäisy ja niihin varautuminen on osa oppilaitoksen huolenpito- ja turvallisuuskulttuuria. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen on samalla myös kriisitilanteiden ehkäisyä ja niihin varautumista.

Kriisisuunnitelman tavoitteena on osaltaan varmistaa kaikille turvallinen työskentely ympäristö. Se antaa valmiudet suunnitella ja varautua ennalta arvaamattomiin tilanteisiin ja niiden asianmukaiseen hoitamiseen.

Ammattiopisto Luovin kriisisuunnitelmassa kuvataan yleisesti Luovin toimintatavat kriiseihin varautumisessa, toimintaohjeet kriisien sattuessa, kriisin käsittely ja jälkihoito. Kriisisuunnitelma sisältää yksiköiden kriisiryhmien yhteystiedot (liite 1) sekä yksikön lähialueen tärkeät yhteystiedot (liite 2) ja kriisiryhmälle tarkoitetun muistilistan (liite 3). Lisäksi kriisisuunnitelmassa on liite; Kriisin ja trauman psykologinen ensiapu (liite 4) ja Kansainvälisen liikkuvuuden kriisisuunnitelma (liite 5). Kriisitilanteiden hoitamiseen liittyvä kriisiviestintäsuunnitelma on Satamassa.

Kriisisuunnitelman perehdytys

Yksikön henkilöstö perehdytetään kriisisuunnitelmaan ja sen liitteisiin. Henkilöstön perehdyttämisestä kriisisuunnitelmaan ja kriisiviestintäsuunnitelmaan vastaavat esimiehet. Luokanvalvojat perehdyttävät opiskelijat kriisisuunnitelman sisältöön niiltä osin, kuin ohjeet koskevat opiskelijoiden palveluja ja toimintaa kriisitilanteissa.

Kriisiryhmän toiminta

Jokaisessa Ammattiopisto Luovin yksiköissä ja toimipisteissä on nimetty kriisiryhmä (liite 1), joka päättää yhdessä yksikönjohtajan kanssa äkillisen kriisitilanteen jälkeisistä tukitoimista ja tiedottamisesta. Kriisiryhmä voidaan koota yksikön omista työntekijöistä tai siinä voi olla yhteisiä työntekijöitä Luovin muista yksiköistä ja kunnan opiskeluhuollon toimijoista. Kriisiryhmätyöskentelyssä voidaan tehdä yhteistyötä myös paikallisten verkostojen kanssa.

Kriisiryhmän tulee kokoontua tarvittaessa mahdollisimman nopeasti, mielellään muutaman tunnin kuluessa tapahtumasta. Kriisitilanteen hoito priorisoidaan ennen muita töitä. Ainakin 2 - 3 jäsentä tulee olla nopeasti koolle kutsuttavissa.

Kriisiryhmän tehtävät

- Kriisisuunnitelman ja yksikkökohtaisten liitteiden päivitys lukuvuosittain (liitteet 1-2).
- Ryhmän oman kriisivalmiuden ja – taitojen ylläpito ja harjoittelu.
- Yhteyksien luominen kriisityön yhteistyötahoihin.
- Kriisitoimintamallista informointi oppilaitoksessa ja yhteistyötahoille.
- Toimintamallin toimivuuden arviointi sekä tarvittaessa sen muuttaminen.
- Toiminta kriisitilanteissa.
- Arvioida henkilöstön ja opiskelijoiden jatkotuen tarve ja ohjata tarvittaessa opiskeluterveyden- tai työterveyshuollon palveluihin.

Henkilöstön toimintaohjeet kriisitilanteissa

Kriisitilanteella tarkoitetaan ennalta arvaamatonta järkyttävää tilannetta kuten onnettomuus, opiskelijan tai henkilökunnan jäsenen kuolema tai väkivaltatilanne.

Tilanteen havainnut:

1. Arvioi tilanteen.
2. Tekee tarvittavat hälytykset.
3. Antaa tarvittaessa välittömän ensiavun.
4. Tiedottaa yksikönjohtajaa, joka puolestaan ilmoittaa asiasta johtajalle. Jos yksikönjohtajaa ei tavoiteta, ilmoitetaan asiasta suoraan johtajalle tai Sataman soittolistan mukaisesti muulle turvallisuusjohdolle.
5. Yksikönjohtaja kutsuu kriisiryhmän koolle olemalla yhteydessä kehen tahansa kriisiryhmän jäseneseen.

6. Kriisiryhmän voi kutsua koolle kuka tahansa kriisiryhmän jäsenistä, joka saa tiedon kriisistä.

Väkivalta- tai läheltä piti – tilanne, suullinen uhkaus

1. Tilanteen rauhoittaminen ja turvallisuuden varmistaminen.
Uhkaavasti käyttäytyvä henkilö ohjataan erilliseen tilaan tai muut henkilöt ohjataan pois tilanteesta. Henkilöä / opiskelijoita ei saa jättää yksin. Varmistetaan muun ryhmän turvallisuus ja pyritään estämään lisävahingot (ihmiset, omaisuus) omaa terveyttä vaarantamatta.
2. Tarvittaessa soita 112 ja pyydä lisäapua.
3. Tapahtuman jälkeen paikalla ollut henkilökunnan jäsen tekee tapahtumasta sähköisen turvallisuusilmoituksen Safetumiin pelastusvalvoja-palveluun, turvallinenyritys.fi/sisaan (ohjeet Satamassa > Turvallisuus > Vaara, uhka ja häiriötilanteet), josta tieto siirtyy automaattisesti yksikönjohtajalle.
4. Tilanteen purku järjestetään mahdollisimman pian lähipäivien aikana.
5. Arvioidaan Sora-lainsäädännön vaatimien kurinpitotoimenpiteiden tarve.
6. Arvioidaan, tarvitaanko jatkotoimenpiteitä viranomaisten kanssa.

Yksikönjohtaja esittelee kriisiryhmälle ja opiskeluhuvinvointiryhmälle lukukausittain yhteenvedon yksikön häiriötilanteista ilmoitusten perusteella.

Uhka- tai vaaratilanne työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana

Oppilaitoksessa varmistetaan, että opiskelijalla on riittävät valmiudet turvalliseen työhön ja opiskeluun työpaikalla. Ohjeistus työpaikalla tapahtuvan oppimisen prosessiin löytyy Satamasta.

Työsuojeluviranomainen voi antaa luvan 16-17-vuotiaan työskentelyyn vaarallisissa tai erityisen vaarallisissa töissä, jos se on välttämätöntä nuoren ammatillisen kehittymisen kannalta, sillä ehdolla, että nuori työskentelee kokeneen ja ammattitaitoisen henkilön valvonnan alaisena ja että asetuksen tarkoitus on muulla tavoin riittävästi varmistettu. Työpaikalla tapahtuvaa oppimista ohjaava opettaja tekee ilmoituksen Aluehallintovirastoon.

Huolehditaan, että työpaikalla opiskelija perehdytetään työturvallisuuteen. Kaikista uhkasta vaaratilanteista tulee ilmoittaa työssäoppimisen yhteyshenkilölle ja tapaturmista oppilaitoksen johdolle.

Uhka- tai vaaratilanne kansainvälisessä opiskelijavaihdossa

Kriisitilanteessa toimiminen kansainvälisessä vaihdossa on selvitetty opiskelijaliikkuvuutta koskevassa kriisisuunnitelmassa, joka löytyy tämän kriisisuunnitelman liitteistä (liite 5).

Uhka- tai vaaratilanne Luovin ulkopuolella

Monet ulkopuoliset kriisitilanteet voivat vaikuttaa myös oppilaitoksen toimintaan. Ne voivat vaihdella oppilaitoksen läheisyydessä tapahtuneesta onnettomuudesta paikkakuntaa tai koko maata koskevaan suruun. Myös monet kansainväliset katastrofit ja muut kriisitilanteet voivat tuntua oppilaitoksessa asti. Mitä läheisemmästä tapahtumasta on kyse, sitä nopeammin on reagoitava tapahtuneeseen.

Oppilaitoksen kriisiryhmän tulee seurata tapahtumia ja tarpeen vaatiessa ottaa ne esille henkilökunnan kanssa. Yksikönjohtaja ilmoittaa tai sopii kriisiryhmän kanssa, kuinka asia otetaan esille opiskelijoiden kanssa. Tarvittaessa voi pyytää oppilaitoksen ulkopuolista apua kriisitilanteen läpikäymiseen.

Yksiköiden/toimipisteiden kriisiryhmän on hyvä miettiä oman oppilaitoksen läheisyydessä esiin tulevia uhkatilanteita ja sopia toimintamallit niiden varalle.

Kriisiryhmän toimintaohjeet kriisitilanteessa

Kriisiryhmän tulee arvioida seuraavia asioita:

Muistilista kriisitilanteissa toimimisessa liitteessä 3.

1. Tilanteen kartoitus
Mitä on tapahtunut? Mistä tieto tullut? Onko tieto tarkistettu? Onko tukitoimia jo käynnistetty?

2. Ketä tilanne koskee?
Koko oppilaitosta, henkilökuntaa, opiskelijaryhmää vai yksittäistä opiskelijaa.

3. Tiedotus
Kenelle tiedotetaan? Kuka tiedottaa? Miten tiedotetaan? Milloin tiedotetaan?

Luovin kriisiviestinnän mukaisesti.

Oppilaitoksessa tapahtuneesta vakavasta onnettomuudesta tai kuolemantapauksesta on ilmoitettava poliisille.

Poliisiviranomainen ilmoittaa koteihin (esim. kuolemantapaus).

4. Tukitoimet
Selvitetään henkilöstön, opiskelijoiden, opiskelijaryhmän ja/tai yksittäisen opiskelijan tuen tarve.

Mitä reaktioita on odotettavissa? Mitä tukitoimia käytetään?

Tarvitaanko ulkopuolista apua?

Kuka antaa apua, missä ja milloin?

Kauanko tukitoimia tarvitaan?

Mahdollisesta seurantalaverista sopiminen.

5. Muistotilaisuuden järjestäminen kuolemantapauksessa (liite 3)
Kenelle muistotilaisuus järjestetään (esim. omalle ryhmälle vai koko yksikölle)?

Onko muistotilaisuus avoin myös omaisille?

Muistotilaisuuden aika ja paikka, tiedottaminen ja toteuttaja?

Muistopöytä ("surulaatikko": valkoinen liina, kynttilä, valokuvakehys, kukat, musiikki)
6. Oppilaitoksen oikeudellinen vastuu tilanteesta
Onko tulossa kuulusteluja tai oikeudenkäynti?

Mitä seuraamuksia mahdollisesti odotettavissa?

Mistä voi saada juridista apua?
7. Seuranta ja arviointi

Kriisiryhmässä käydään tilanne läpi ja arvioidaan mahdolliset jatkotoimenpiteet ja oman toiminnan kehittämistarpeet. Kirjataan kriisiryhmän muistioon.

Liite 1 Yksikön ja toimipisteiden kriisiryhmä (yksikkökohtainen)

Liite 2 Tärkeitä puhelinnumeroita

Yleinen hätänumero	112
Myrkytystietokeskus	(09) 471 977 (suora) (09) 4711 (vaihde)
Valtakunnallinen kriisipuhelin	01019 5202
Rikosuhripäivystys/Auttava puhelin	116006
Raiskauskriisikeskus Tukinainen	080097899

Paikalliset puhelinnumerot

Liite 3 Kriisiryhmän muistilista kriisitilanteessa

Tehtävä	Kuka hoitaa	Hoidettu
Yksikönjohtajalle / koulutusjohtajalle ilmoittaminen		
Kriisiryhmän kokoaminen ja tilanteen kartoitus		
Yhteys omaisiin		
Ilmoitus henkilökunnalle		
Tiedotus opiskelijoille		
Tukitoimista sopiminen		
KUOLEMANTAPAUKSISSA		
Lippu puolitankoon		
Muistopöytä ("surulaatikko")		
Kukat		
Hiljaisen hetken järjestäminen		
Muuta, esim. tuen tarpeen kartoittaminen		
Muistaminen, esim. hautajaisiin osallistuminen, adressi, kukkalaite		

Liite 4 Kriisin ja trauman psykologinen ensiapu

Kriisi ja suru kuuluvat elämään. Kriisi on tapahtuma, jossa aikaisemmat kokemukset eivät riitä tapahtuneen käsittelyyn ilman merkittävää kärsimystä. Kriisityössä on kyse ihmisen sisäisen resilienssin eli psyykkisen kestävyuden vahvistamisesta. Trauma on normaalin toipumisen estymistä. Psykologisessa ensiavussa eli varhaisvaiheen tuessa shokin väistyttyä tarjotaan tukea ja ohjausta itseauttamisen keinoihin.

Kriisityön tavoitteena on edistää normaalia toipumisprosessia (ei yliauteta, hoito vain tarvitseville). Tavoitteena on stressin vähentäminen, tilanteen tasapainotus, toipumisajan lyheneminen sekä yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen toimintakyvyn palautuminen.

Psykologisen ensiavun menetelmillä pyritään edistämään turvallisuudentunnetta ja rauhoittumista, hallinnan ja yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä toivoa.

Kriisi on aikarajainen (alku, keskikohta ja loppu), mutta jokainen reagoi kriisitilanteessa yksilöllisesti. Esim. aikaisemmat uskomukset että traumasta täytyy puhua/ sitä täytyy työstää/ siihen tulee reagoida eivät pidä paikkaansa.

Kriisityön osa-alueet

- Käytännöllinen tuki edistää tunnetta, että tilanne on hallinnassa (esim. perustarpeet, yhteys perheeseen)
- Psykologinen tuki helpottaa tilanteen ymmärtämistä (esim. tietoa tavallisimmista reagoitavoista kriisissä)
- Sosiaalinen tuki vahvistaa ihmistä siinä, kuka on suhteessa muihin (esim. empatia, ei jätetä yksin, jälkeinpäin työkavereiden/esimiehen huomavaisuus)

Tavallisimmat reaktiot järkyttävissä tapahtumissa

Fyysisiä

- sydämentykytys
- tihentynyt hengitys
- lihasjännitykset tai niiden laukeaminen
- pahoinvointi
- suun kuivuminen
- laajentuneet pupillit
- aiemmin tiedostamattomien voimien käyttöönotto

Psyykkisiä

- huomioin kapea-alainen kohdistuminen
- keskittymisen pulmat, hämmennys, sekavuus
- muistiongelmia
- vaikeudet tehdä päätöksiä
- dissosiaatio, muistojen mieleen tunkeutuvaisuus, painajaiset
- monia tunnereaktioita: kauhu, pelko, kiukku, syyllisyys, viha, levottomuus, ahdistus, helpotus
- turvallisuuden kaipuu

- tunteiden puuttuminen tai laimentuminen
- ylivireystila (suuri riski myöhemmille ongelmille)

Tukeminen kriiseissä /psykologinen ensiapu

- Turvallisuuden tunteen lisääminen: mallinna rauhallisuutta ja turvaa, tarjoa oikeaksi varmennettua tietoa. Kerro, mitä turvallisuuden eteen tehdään.
- Keskittyminen välittömiin käytännön tarpeisiin ja tapahtuman kokeneiden ongelmiin, ei tunteiden työstämiseen.
- Oman aktiivisuuden/osallisuuden vahvistaminen tärkeää. Jos apua ei tarvita, sitä ei tyrkytetä. Huomioi yksityisyyden ja itsemääräämisoikeuden suojeleminen.
- Yhteisön tuki: perheeseen ja läheisiin yhteys
- Pyri tunnistamaan lääketieteellistä apua tarvitsevat: loukkaantuneet tai voimakkaasta stressistä kärsivät
- RAUHALLINEN JA YSTÄVÄLLINEN LÄSNÄOLO!

Lähteet:

Luennot Poijula ja Huotari 12.10.2017

Hedrenius, S., Johansson, S. 2016. Kriisituki. Tallinna: Tietosanoma.

Liite 5 Kansainvälisiä opiskelijaliikkuvuuksia koskeva kriisisuunnitelma

Soveltamisalue

Tämä ohje on osa Ammattiopisto Luovin kriisisuunnitelmaa ja ohjetta sovelletaan Ammattiopisto Luovin kansainvälisessä opiskelijaliikkuvuudessa.

Kriisitilanteiden määrittelyä kansainvälisissä liikkuvuuksissa

Kriisitilanteet ovat usein ennalta arvaamattomia ja niiden kokeminen on yksilöllistä. Oman lisänsä kriisitilanteeseen tuo, jos se tapahtuu vieraassa maassa, jonka kieltä ja toimintakulttuuria kriisiin joutunut henkilö ei välttämättä tunne. Ulkomailla ilman omia turvaverkostoja, kuten ystävät ja perhe, olevat opiskelijat voivat olla erityisen haavoittuvia kriisitilanteissa.

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet

Ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä valmennetaan opiskelijoita ulkomaan vaihtojaksoa varten ja varaudutaan mahdollisiin kriisitilanteisiin. Ennen vaihtoa tapahtuvan lähtövalmennusjakson merkitys on keskeinen.

Lähtövalmennuksessa käydään läpi mahdollisia ongelma- ja vaaratilanteita ja valmennusjakso sisältää toimintaohjeet kriisi- ja tapaturmatilanteiden varalle. Asiat käydään läpi niin selvästi, että jokainen opiskelija ymmärtää ja tiedostaa oman vastuun itsestään ja toiminnastaan sekä tukihenkilöiden ja oppilaitoksen tehtävät vaihdossa. Kriisisuunnitelma ohjaa myös vaihdossa mukana olevien tukihenkilöiden toimintaa yllättävissä tilanteissa.

Opiskelijavalinta kansainväliseen vaihtoon

Opiskelijoiden valintaprosessi kansainväliseen vaihtoon on keskeinen ennakoiva toimenpide, jossa vaihtoon hakeutuvan opiskelijan tilannetta tarkastellaan laajasti ja pohditaan myös vaihdon aikana mahdollisesti ilmeneviä riskitilanteita ja opiskelijan selviytymistä niissä.

Yksikön kansainvälisyysvastaava käsittelee opiskelijavaihtoon hakeutuvien opiskelijoiden hakemukset, haastattelee opiskelijat ja esittelee hakijat erityisentuen ryhmässä. Opiskelijan hakemuksen liitteenä on myös luokanvalvojan lausunto, joka huomioidaan valintaa tehdessä. Ensisijaisen tärkeää on ottaa huomioon opiskelijoiden kyky toimia uudessa ympäristössä ja sen tuomissa haasteissa.

Mahdollisista riskitekijöistä, esimerkiksi terveyteen liittyen, on tiedotettava ennen vaihtojaksoa kansainvälisyysvastaavalle ja mukaan lähteville tukihenkilöille. Tukihenkilöiden ja vastaanottavan tahon tulee olla tietoisia opiskelijan erityisen tuen tarpeesta sekä perussairauksista ja lääkityksestä.

Lähtövalmennus

Lähtövalmennus on pakollinen osa ulkomaanvaihtojaksoa ja sen tarkoituksena on auttaa siirtymistä uuteen työ- ja toimintakulttuuriin sekä edistää vaihtojaksojen sujuvaa toteutumista. Kieli- ja kulttuurivalmennuksen sekä ammatillisen valmennuksen lisäksi käydään läpi matkustamiseen ja vapaa-aikaan liittyviä asioita.

Valmennuksessa käydään läpi turvallisuuteen ja terveyteen liittyviä asioita:

- kriisisuunnitelman läpikäyminen
- tukihenkilöiden rooli
- työturvallisuus
- matkustamiseen liittyvät riskit
- matkustusilmoituksen tekeminen ulkoministeriöön
- terveysriskit ja mahdolliset rokotukset
- Eurooppalainen sairaanhoitokortti
- vakuutukset ja korvaukset
- riskikäyttäytyminen (päihteet, vaaralliset alueet jne.)
- varautuminen luonnonkatastrofeihin
- oppilaitoksen järjestyssäännöt

Kirjallinen sitoutuminen

Opiskelijat sitoutuvat kirjallisesti noudattamaan liikkuvuuden aikana matkalla mukana olevien tukihenkilöiden ja yhteistyökumppaneiden ohjeita ja käyttäytymään hyvien tapojen mukaisesti.

Lisäksi opiskelijalle tehdään kirjallinen koulutus sopimus/oppisopimus, jossa määritellään mm. työturvallisuuteen liittyvät seikat.

Sairaudenhoito ja vakuutukset

Opiskelijat ohjeistetaan hankkimaan Kelalta eurooppalainen sairaanhoitokortti, joka on ilmainen. Jos opiskelija sairastuu äkillisesti tai joutuu tapaturmaan, kortilla saa sairaanhoitoa EU- ja Eta-maissa sekä Sveitsissä kuten ko. maassa asuvat henkilöt.

Ammattiopisto Luovi on vakuuttanut opiskelijat, henkilökunnan ja heidän matkatavaransa ulkomaanjaksojen aikana. Lisätietoja vakuutuksen kattavuudesta saa Luovin matkasihteeriltä.

Yhteydenpito

Liikkuvuusjakson aikaisesta yhteydenpidosta sovitaan ennen liikkuvuuden alkua.

Kansainvälisyysvastaava on pääsääntöisesti vastuussa yhteydenpidosta opiskelijoihin. Ryhmänä toteutettavissa vaihdoissa on mukana Luovin tukihenkilö tai tukihenkilöitä, jotka tukevat opiskelijoita vaihdon aikana ja pitävät myös yhteyttä kansainvälisyysvastaavaan kotimaassa. Myös opiskelijalla on velvollisuus olla yhteydessä kansainvälisyysvastaavaan ja ilmoittaa mahdollisista ongelmatilanteista, jos tukihenkilöt ovat estyneitä yhteydenpitoon.

Kansainvälisyysvastaava ilmoittaa koulutuksen esimiehille vaihtoon lähtevien opiskelijoiden ja tukihenkilöiden tiedot vaihdosta: ajankohta, paikkakunta, matkustusajankohdat ja vastaanottavan tahon yhteystiedot.

Vastuualueiden määrittely ja tiedottaminen

Luovin kansainvälisten vaihtojaksojen kriisitilanteiden käsittelystä vastaa kansainvälisyysvastaava, joka ilmoittaa asiasta kansainvälisyyskoordinaattorille ja yksikönjohtajalle. Tarvittaessa asian käsittelyä jatkaa Luovin yksiköiden oma kriisiryhmä Luovin kriisisuunnitelman mukaisesti.

Kriisin viestinnässä noudatetaan Luovin kriisiviestintäsuunnitelmaa.

Kansainvälisyyskoordinaattori

- Vastaa kansainväliseen toimintaan liittyvästä turvallisuusohjeistuksesta

Kansainvälisyysvastaava

- Huolehtii ennen vaihtojaksoa opiskelijoiden lähtövalmennuksesta turvallisuusriskien osalta
- Toimii vaihtojakson ajan opiskelijan yhteyshenkilönä yhdessä tukihenkilön kanssa
- Tekee matkustusilmoituksen Ulkoasiainministeriön matkustusilmoitus.fi-palvelussa
- Pitää yhteyttä opiskelijaan ja tarvittaessa tämän omaisiin sekä kohdemaan vastaanottavaan tahoon
- Seuraa eri tiedotuskanavia kriisitilanteiden sattuessa ja antaa toimintaohjeita tukihenkilöille ja opiskelijaryhmälle
- Tiedottaa mahdollisista kriisitilanteista Luovin ohjeistuksen mukaisesti

Tukihenkilö

- Toimii kohdemaassa opiskelijoiden tukena liikkuvuuden aikana
- Pitää yhteyttä kansainvälisyysvastaavaan kotimaassa ja ilmoittaa mahdollisista kriisitilanteista välittömästi

Kriisiryhmä/erityisentuen ryhmä/opiskeluhyvinvointi

- Tarvittaessa kansainvälisyysvastaava konsultoi yksiköiden kriisiryhmää, erityisentuen ryhmää ja opiskeluhyvinvoinnin henkilökuntaa.

Toimenpiteet kriisitilanteessa

Kriisitilanteen sattuessa opiskelija ja/tai vaihdon tukihenkilö on välittömästi yhteydessä ensisijaisesti kansainvälisyysvastaavaan. Jos kansainvälisyysvastaava ei ole tavoitettavissa otetaan yhteyttä kansainvälisyyskoordinaattoriin, yksikönjohtajaan tai koulutustoiminnan johtajaan, tilanteen vakavuudesta riippuen. Em. henkilöt jatkavat omalta osaltaan kriisin hoitoa Luovin kriisisuunnitelman mukaisesti. Kuolemantapauksissa viranomaiset huolehtivat viestinnästä.

Kaikki kriisitilanteet tulee kirjata ylös yksityiskohtaisesti, jotta niitä on helpompi käsitellä myöhemmin. Jos kriisi koskettaa ryhmävaihdoissa yksittäistä opiskelijaa on tukihenkilöiden muistettava myös huomioida muun ryhmän tilanne ja tuen tarve.

Tärkeää on, että tukihenkilöt pysyvät itse rauhallisena ja antavat kriisitilanteessa olevan opiskelijan ensin itse raportoida tilanteesta. Jos kriisitilanteeseen liittyy ulkopuolisia henkilöitä, on tärkeä kuulla kaikkien mukana olleiden kokemus tapahtuneesta.

Kriisitilanteen sattuessa myös tukihenkilöillä on mahdollisuus saada apua asioiden käsittelyyn työterveyshuollon kautta.

Sairastapaukset ja onnettomuudet

Sairastapauksen tai onnettomuuden sattuessa opiskelijan on heti ilmoitettava tilanteesta tukihenkilölle, kansainvälisyysvastaavalle tai luokanvalvojalle. Kansainvälisyysvastaava varmistaa opiskelijan olevan asianmukaisessa hoidossa ja tiedottaa tilanteesta opiskelijan yksityisyyden huomioon ottaen. Mikäli vaihtojaksolla on mukana tukihenkilö, on hän ensisijaisesti vastuussa vastaanottavan oppilaitoksen kanssa opiskelijan asianmukaiseen hoitoon saattamisesta. Jos kansainvälisyysvastaavaa ei tavoiteta kriisitilanteen sattuessa, otetaan yhteyttä kansainvälisyyskoordinaattoriin.

Fyysinen väkivalta

Jos opiskelija joutuu fyysisen väkivallan kohteeksi ulkomailla, tukihenkilö tai kansainvälisyysvastaava ohjaa hänet tekemään rikosilmoituksen ja hakeutumaan tarpeenmukaiseen hoitoon välittömästi. Opiskelijan palattua kotimaahan varmistetaan mahdollinen jälkihoito Luovin kriisisuunnitelman mukaisesti.

Mielenterveysongelmat

Mielenterveydellisissä ongelmissa paikalla olevat tukihenkilöt ovat ensisijaisia opiskelijan tukijoita vaihtojaksolla. Tukihenkilöt ottavat yhteyttä kansainvälisyysvastaavaan ja tilanteesta sekä toimenpiteistä keskustellaan. Vieraassa ympäristössä erityisopiskelijan stressinsietokyky saattaa ylittyä, tällöin opiskelijan tilan arviointi on haasteellista. Arvio vaihtojakson jatkamisesta tehdään yhdessä opiskelijan, luokanvalvojan, opiskeluhyvinvoinnin henkilöstön ja kansainvälisyysvastaavan kanssa. Alaikäisten ja vajaavaltaisten kohdalla kansainvälisyysvastaava keskustelee asiasta tarvittaessa myös huoltajien kanssa.

Ryöstöt ja varkaudet

Opiskelijan joutuessa vaihtojaksolla rikoksen uhriksi on päävastuu viranomaistahoilla (paikallinen poliisi), mahdolliset hoitotoimenpiteet hoidatetaan paikallisessa terveydenhuollossa. Tukihenkilö vastaa, että em. toimenpiteet hoidetaan asianmukaisesti. Opiskelijan on myös ilmoitettava itse tai pyydettyä viranomaisia ilmoittamaan tapahtumista Luovin kansainvälisyysvastaavalle tai luokanvalvojalle. Opiskelijan palattua kotimaahan varmistetaan mahdollinen jälkihoito Luovin kriisisuunnitelman mukaisesti.

Opiskelijan itse syyllistyessä rikokseen ja asia on viranomaistahon hoidossa, rikoksesta ja siihen liittyvistä jatkotoimenpiteistä tiedotetaan heti kansainvälisyysvastaavalle. Alaikäisten tai vajaavaltaisten kohdalla kansainvälisyysvastaava on yhteydessä huoltajiin.

Päihteet

Luovin järjestyssäännöt sekä maakohtaiset lait määrittelevät päihteiden käyttöön suhtautumista ja käytänteitä vaihtojaksolla. Valmennusjaksolla painotetaan opiskelijoille, että vaihtojakso ei ole lomamatka, ja täten opiskelijoita sitovat myös paikallisen oppilaitoksen järjestyssäännöt. Opiskelijoille myös painotetaan, että päihteiden käyttöön ulkomailla sisältyy useita turvallisuusriskejä. Opiskelijan päihteiden käyttö voi olla peruste vaihtojakson keskeyttämiseen. Päihteiden käytöstä ja siitä aiheutuvista ongelmista tiedotetaan aina kansainvälisyysvastaavalle. Kansainvälisyysvastaava on tarvittaessa yhteyksissä alaikäisten ja vajaavaltaisten huoltajiin.

Opiskelijat ja tukihenkilöt sitoutuvat päihteettömyyteen vaihtojakson aikana.

Kuolemantapaukset

Kuolemantapausten käsittelystä vastaavat aina viranomaiset. Myös asiasta tiedottaminen kuolemantapauksissa hoidetaan viranomaisten kautta. Muun ryhmän palattua kotimaahan varmistetaan mahdollinen jälkihoito Luovin kriisisuunnitelman mukaisesti.

Luonnonmullistukset ja yhteiskunnalliset kriisit

Suuronnettomuuksien, luonnonmullistusten, terrori-iskujen, poliittisten levottomuuksien tai muiden vastaavien kriisitilanteiden sattuessa kansainvälisyysvastaava ottaa yhteyttä ko. maassa oleviin tukihenkilöihin sekä opiskelijoihin ja tarkistaa, että he ovat kunnossa ja tietävätkö he tapahtuneesta. Tarvittaessa vaihto keskeytetään ja opiskelijat sekä tukihenkilöt palaavat välittömästi kotimaahan.

Jakson keskeyttäminen

Ongelmatilanteet pyritään ratkaisemaan kohdemaassa olevan yhteyshenkilön, tukihenkilön ja kansainvälisyysvastaavan yhteistyössä ja keskustellen opiskelijan kanssa. Jos opiskelijan jakso joudutaan keskeyttämään, niin kansainvälisyysvastaava käsittelee asian opiskelijan kanssa hänen kotimaahan paluun jälkeen ja ohjaa opiskelijan opiskelijahuollon tai muun tuen piiriin. Jos keskeyttämisen syy johtuu opiskelijan omasta toiminnasta, niin hän on pääsääntöisesti velvollinen korvaamaan vaihdosta aiheutuneet matka- ja majoituskulut Luoville.